

مدیریت بحران شهری با تأکید بر زلزله

نویسنده گان

زهرا فخاری

کارشناسی ارشد ژئومورفولوژی گرایش آمایش محیط، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

سمانه قنبری

کارشناس مهندسی زمین شناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

سجاد امیدوارفر

کارشناسی ارشد جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران.

نیما بایرامزاده

کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

انتشارات طحان گستر

ناشر تخصصی معماری و شهرسازی

عنوان و نام : مدیریت بحران شهری با تأکید بر زلزله / نویسندگان سجاد امیدوارفر ... [و
 پدیدآور : دیگران].
 مشخصات نشر : تهران: طحان گستر، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری : ۱۴۴ ص: مصور (رنگی).
 شابک : 978-622-7834-15-4
 وضعیت فهرست : فیپا
 نویسی :
 یادداشت : سجاد امیدوارفر، نیما بایرام زاده، زهرا فخاری، سمانه قنبری.
 یادداشت : کتابنامه: ص. [۱۳۳] - ۱۴۴.
 موضوع : زلزله -- پیش‌بینی‌های ایمنی
 Earthquakes -- Safety measures
 مدیریت بحران
 Crisis management
 زلزله -- تجزیه و تحلیل خطرات
 Earthquake hazard analysis
 شهرها و شهرستان‌ها -- پیش‌بینی‌های ایمنی
 Cities and towns -- Safety measures
 شناسه افزوده : امیدوارفر، سجاد، ۱۳۷۰-
 رده بندی کنگره : QE۵۳۹/۲
 رده بندی دیویی : ۳۶۲/۳۴۹۵
 شماره کتابشناسی : ۸۵۷۲۸۳۹
 ملی :
 اطلاعات رکورد : فیپا
 کتابشناسی :

مدیریت بحران شهری با تأکید بر زلزله

نویسندگان: سجاد امیدوارفر - نیما بایرام زاده

زهرا فخاری - سمانه قنبری

ناشر: طحان گستر

چاپ: سام

صحافی: سام

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

مدیر تولید: ابوالفضل چلاقلو

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۳۴-۱۵-۴

قیمت: ۶۲۰۰۰ تومان

www.tahanpub.ir

tahan_publication@yahoo.com

tahan_publication

تلفن مرکز پخش: ۰۲۱) ۶۶۴۰۳۲۰۸-۶۶۴۰۳۱۹۱

تلفکس: ۰۲۱۶۶۹۶۷۰۵۹ همراه: ۰۹۱۲۱۹۸۵۶۱۷

پیشگفتار

در دنیای امروز حوزه عملکردی علم مدیریت بحران به طیف گسترده‌ای از علوم ارتباط می‌یابد که جغرافیا، ژئومورفولوژی، عمران، جامعه‌شناسی، مهندسی سازه و زلزله، شهرسازی و مدیریت شهری آن را تشکیل می‌دهند. یکی از موضوعاتی که بیشتر شهرهای جهان با آن دست به گریبان‌اند، موضوع مخاطرات طبیعی است. وقوع زلزله عارضه طبیعی خداوند است نه قهر پروردگار و ما باید بسترسازی‌های لازم در فرآیند شهرسازی را بر اساس اصول و ضوابط و مقررات فنی و مهندسی را رعایت کنیم. در همین راستا کتاب حاضر در سه فصل به صورت علمی به موضوع مدیریت بحران شهرها در برابر زلزله پرداخته است. هدف این کتاب ارائه مقدمات و کلیاتی از مبانی زلزله می‌باشد. کتاب حاضر با جنبه‌های لرزه‌شناسی و مهندسی شهرسازی مرتبط است و در اختیار مهندسين زلزله و شهرسازی و محققين در حوزه مدیریت بحران و علوم و مدیریت شهری قرار می‌گیرد.

در فصل اول شهر و آسیب‌پذیری شهرها مورد توجه قرار گرفته و همچنین تاب‌آوری شهری در انتهای این فصل مورد بحث گذاشته شده است. در فصل دوم جهت آشنایی با زلزله به تعریف آن فراتر از تعاریف عموم مردم کوچه و بازار و تعبیر دیدگاه و نگرشی واقعی نسبت به دلایل رخداد پرداخته و نظریات زمین ساختی مطرح گردیده است و به اختصار زلزله‌های کشورهایی مانند چین، ژاپن، اندونزی شیلی به عنوان نمونه و همچنین مناطق لرزه‌خیز ایران معرفی و ارائه گردید. در فصل سوم به جهت روشن‌سازی هرچه بیشتر مفاهیم مدیریت بحران مورد بحث دقیق قرار گرفته و با توجه به اهمیت مبانی تئوری مطرح شده در رابطه با مدیریت بحران، اسکان موقت بعد از زلزله مورد بررسی قرار گرفته و همچنین مراحل و روش‌های مکان‌یابی اسکان موقت بیان گردید.

امیدواریم این کتاب برای پژوهندگان و علاقه‌مندان به مباحث مخاطرات طبیعی و مدیریت بحران در برابر زلزله مفید و کاستی‌هایی که ملاحظه می‌فرمایند با دیده اغماض نگریسته و در هر حال مؤلفان این کتاب را از نظرات و راهنمایی‌های خود محروم نسازند.

فهرست

فصل اول: شهر و آسیب پذیری

۱۰	مقدمه
۱۱	شهر
۱۴	مسائل و مشکلات شهرنشینی
۱۶	برنامه ریزی شهری
۱۸	آسیب پذیری شهری
۲۱	عوامل انسانی مؤثر در آسیب پذیری کالبدی
۲۳	ایمنی شهر در برابر مخاطرات طبیعی
۲۴	ظرفیت شهر در برابر بلایای طبیعی
۲۵	تعادل در شهرها
۲۶	شهرهای بازگشت پذیر
۲۶	تاب آوری شهرها
۳۱	رویکردهای مفهومی تاب آوری
۳۳	خصوصیات شهر تاب آور
۳۷	جمع بندی

فصل دوم: زلزله

۴۰	مقدمه
۴۲	زلزله
۴۷	بزرگ ترین زلزله های تاریخ دنیا
۵۱	بزرگ ترین زلزله های تاریخی ایران
۵۶	وضعیت لرزه خیزی کلان شهرهای ایران
۶۰	تقسیم بندی زلزله ها از نظر عمق
۶۰	گسل فعال
۶۵	ارتباط گسل و زلزله
۶۷	کانون زلزله

فهرست

۶۸	ریسک زلزله
۷۰	بحران ناشی از زلزله
۷۱	آسیب‌پذیری ناشی از زلزله در شهرها
۷۴	تأثیر نوع بافت شهر در میزان خسارت زلزله
۷۸	مسکن و زلزله
۸۰	گسل‌های با روند تقریبی شرقی - غربی
۹۷	جمع‌بندی

فصل سوم: مدیریت بحران زلزله

۱۰۰	مقدمه
۱۰۱	بحران
۱۰۳	مدیریت بحران
۱۰۶	مدیریت بحران شهری
۱۰۷	مدیریت بحران و برنامه‌ریزی شهری
۱۱۰	شاخص‌های مدیریت بحران زلزله
۱۱۴	مرحله پاسخ به زلزله
۱۱۹	بحران‌های پس از زلزله در ایران
۱۲۰	مقاوم‌سازی شهرها در برابر زلزله
۱۲۲	اسکان موقت
۱۲۴	راهکارهای بهبود اسکان موقت
۱۲۵	معیارهای مکان‌یابی اسکان موقت زلزله
۱۲۶	کاربرد سیستم اطلاعات جغرافیایی در مدیریت بحران
۱۲۹	نقش GIS در مدیریت بحران زلزله
۱۳۰	فرآیند تحلیل سلسله مراتبی AHP
۱۳۰	مدل FUZZY
۱۳۰	روش تاپسیس
۱۳۲	جمع‌بندی